woensdag 14 oktober, 07:00 Cultuur en uitgaan

Kwetsbare problematiek in rauwe autowerkplaats: Tryater met Fierder nei it Noarden

Door: Rudy Bouma

HEERENVEEN – Een autowerkplaats is niet de meest voor de hand liggende plek voor een verhaal over moederschap, jeugdtrauma en mentale kwetsbaarheid. Toch vormt juist die rauwe omgeving het decor van *Fierder nei it Noarden* van Tryater.

Foto: Lucas Kemper

De Friestalige voorstelling vertelt het verhaal van Gabe, zijn moeder Sunny en een nacht in een autogarage, zo'n twintig jaar geleden, die bepalend is geweest voor hun levens. De voorstelling speelt zich af in de werkplaats van Haaima Service & Auto's in Heerenveen. Het contrast tussen de stoere locatie en de kwetsbare thematiek geeft de voorstelling een bijzondere lading.

Foto: Lucas Kemper

De band tussen moeder en kind staat centraal. Wat doet een ingewikkelde jeugd met je latere leven? Hoe verschillend beleven ouder en kind de jaren waarin ze van elkaar afhankelijk zijn? En wie zorgt er eigenlijk voor wie? Ook homoseksualiteit speelt een rol. De omgeving van de autowerkplaats vormt daarbij een opvallend contrast met de gevoelige onderwerpen die worden aangesneden.

Tryater staat bekend om zijn voorstellingen op locatie. Ook hier blijkt die keuze effectief. De voorstelling opent met een garagebeheerder die de werkplaats afsluit, begeleid door Rick Astleys *Never Gonna Give You Up*. Vervolgens rijdt een auto binnen op de klanken van Fleetwood Macs *Dreams*. Gabe stapt uit en raakt in een verhit gesprek met de garagebeheerder. Al snel wordt duidelijk dat deze plek voor hem een bijzondere betekenis heeft.

Dan stapt zijn moeder uit. Een echte diva, compleet met zonnebril, leren jas en hoge hakken. Het beeld is direct treffend en bij de entree van deze extravagante vrouw reageert het publiek met gelach.

De herinneringen aan vroeger worden knap verweven met het heden. Belangrijke jeugdscènes worden gespeeld door moeder en zoon en de tijdsprongen verlopen vrijwel naadloos. Tamara Schoppert overtuigt als Sunny, met haar schakelingen tussen de drukke, onvoorspelbare moeder en haar teneergeslagen tegenhanger. Het spel is ijzersterk.

Foto: Lucas Kemper

Gabe verwoordt de gevolgen van het gedrag van zijn moeder treffend: 'Ik ben altijd bang dat het op een complete catastrofe uitloopt.' Tijdens zijn studentenleven zat hij altijd alleen op zijn kamer. Hij wist niet hoe hij moest omgaan met leeftijdsgenoten en vriendjes. 'Dat komt door jou. Ik had geen moeder als jij nodig!'

De harde muziek en geluidseffecten voegen wat mij betreft weinig toe. In een uitbundige scène spelen Gabe en de garagebeheerder verstoppertje, dansen ze op auto's en trommelen ze op vaten. De bombast werkt eerder irriterend dan versterkend. Het neigt naar effectbejag, terwijl het verhaal en het spel op zichzelf voldoende overtuigen.

De regen die keihard op het dak van de werkplaats klettert, draagt daarentegen juist bij aan de sfeer. Dat is de kracht van theater op locatie: niet alles laat zich regisseren.

Onder de humor en de soms uitbundige scènes schuilt een verhaal over mentale kwetsbaarheid, teleurstelling en de behoefte om elkaar te begrijpen. Hoeveel kun je van een ander verdragen? En kun je je met je verleden verzoenen zonder dat alles ooit goed is gekomen?

Fierder nei it Noarden behandelt die vragen met humor en lucht. De voorstelling kiest niet voor een voorspelbaar 'eind goed, al goed'. Juist dat maakt de kern overtuigend. Liefde tussen ouder en kind kan onvoorwaardelijk zijn, maar dat betekent niet dat een relatie altijd gemakkelijk is.

De catharsis vindt twintig jaar later plaats, in dezelfde werkplaats waar Gabe voor het eerst écht de impact van zijn moeders problematiek voelde. Hij durft eindelijk alles uit te spreken wat hij altijd heeft gevoeld. Uiteindelijk is wat telt de liefde tussen moeder en kind, door alle moeilijkheden heen.

Een recensie van Marije de Lange

Lees ook

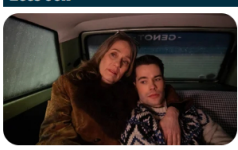

Tryater speelt nieuwe voorstelling in werkplaatsen van Friese autogarages

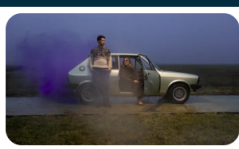

Tryater start met kaartverkoop 'Fierder nei it noarden': Een voorstelling in de autogarage

Contactgegevens

Zwarte Weg 4
8603 AA Sneek
T: 0515-745005